

Subject: Vastaselitys - Diaarin:o 2683/1/13

From: Ylä-Vieksin kyläyhdistys <kylayhdistys@vieksi.fi>

Date: 29.4.2014 10:02

To: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

CC: Eeva Kyllönen <eeva.kyllonen@vieksi.fi>, Timo Niskanen <timo.niskanen@vieksi.fi>, Vesa-pekka Pääkkönen <vesapekka.paakkonen@posti.talonetti.fi>

Korkein hallinto-oikeus

VASTASELITYS

Korkein hallinto-oikeus on varannut 21.02.2014 päivätyllä kirjeellä, Diaarin:o 2683/1/13, Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry:lle tilaisuuden antaa vastaselitys ympäristöministeriön 20.12.2013 antaman lausunnon ja Kainuun liiton 17.2.2014 antaman lausunnon johdosta asiassa. Kyläyhdistys on saanut pyynnöstään lisäaikaa vastaselityksen antamiseen ja on maininnut yhdeksi lisäajan tarpeen aiheuttajaksi laadittavanaan olleen tutkintapynnön. Se on jätetty poliisille 28.4.2014, mistä johtuen vastaselitys annetaan hieman pyydetyn lisäajan päättymisen jälkeen.

Kyläyhdistys on esittänyt tutkintapynnössä näkemyksensä, että rikoslain 48 luvun säännökset soveltuvat Vuosangan Natura 2000 -alueiden luonnonarvojen heikentämiseen. Lisäksi on katsottu eräiden muidenkin rikoslain lukujen säännösten soveltuvan asiassa. Vastuullisina pidetään useita tahoja ja henkilöitä. Kyläyhdistys arvioi, että asiassa tulisi tehdä kantelu komissiolle.

Kainuun liiton ja ympäristöministeriön lausunnoissa ei ole esitetty mitään, mikä heikentäisi kyläyhdistyksen valitusasiassa esittämiä vaatimuksia. Seuraavassa esitetään eräitä lisäperusteluita, jotka sen sijaan tukevat niitä.

Valituksenalaisessa päätöksessä esitetään (s. 53): "Tehdyissä selvityksissä ampuma- ja harjoitusalueiden laajennusalueiden ei ole todettu vaikuttavan Natura-alueiden suojeluarvoja heikentävästi." Väite on olennaisen virheellinen, sillä vaikutukset on katsottava merkittävästi heikentäviksi, mikä osaltaan ilmenee muun muassa valituksen liitteistä 27-30. Kyläyhdistys korostaa, että merkittävästi heikentymistä ei ole tehdyissä tutkimuksissa ja selvityksissä eikä valituksenalaisessa päätöksessä poissuljettu. Kaavan valmistelua ohjannut ja valvonut ympäristöministeriö on ollut tai sen olisi tullut olla päätöksessä esitetyn väitteen paikkansapitämättömyydestä tietoinen.

Valituksenalaisessa päätöksessä esitetään (s. 56-57): "Ympäristöministeriö toteaa, että Vuosangan nykyinen harjoitus- ja ampuma-alue on ollut käytössä, kun Natura-alueiden valinta ja liittäminen osaksi Natura 2000 -verkostoa on tapahtunut." Väite on virheellinen ja jo yksin osoittaa, että päätös perustuu olennaisen virheelliseen käsitykseen Vuosangan seudun toteutuneiden maankäyttömuodon muutosten ajankohdista ja kaavavalmistelussa tehtyjen tutkimusten ja selvitysten riittävydestä sekä on Euroopan unionin oikeuden vastainen. On katsottava, että ympäristöministeriö on ollut päätöksessä esitetyn väitteen paikkansapitämättömyydestä tietoinen.

Vuosangan harjoitus- ja ampuma-alueeseen on sitä "nykyiseksi" laajennettaessa sisältynyt vain osa Hevoshuuhdinpuro ja Honkivaaran Natura 2000 -alueeksi tuolloin jo valitusta alueesta, noin kuuden kilometrin etäisyydellä kaikesta merkittäviä päästöjä aiheuttaneesta toiminnasta. Loput alueesta ja osa noin 10 kilometrin päässä tuolloisista toiminnoista sijaitsevan Pellinkankaan Natura-alueesta on liitetty ampuma- ja harjoitusalueeseen tammikuussa 2000, minkä jälkeen vasta on muun muassa Ukonahon tuliasema-alue perustettu Hevoshuuhdinpuro ja Honkivaaran Natura 2000 -alueen rajan välittömään läheisyyteen, tosin alueen ulkopuolelle. Alunperin kyseisiä tuliasemia suunniteltiin Natura-alueelle, mistä kuitenkin luovuttiin. Tämä ilmenee kyläyhdistyksen tekemän valituksen liitteen 4 sivulla 5 olevasta kohdasta 3 valitusasiassa Diaarin:o 2994/1/12. Kohdassa on lähteenä Metsähallitus Metsätalous Kainuun alueen laatima 8.6.1999 päivätty muistio 1/1999 Kainuun Prikaatin kanssa 31.5.1999 käydystä Vuosangan ampuma-alueen laajentamisneuvottelusta.

Valituksenalaisessa päätöksessä esitetään (s. 57): "Kun otetaan huomioon [...] kaavassa osoitetut Natura-alueen ja uhanalaisten lajien suojeluarvoja turvaavat suojelu- ja suunnittelumääräykset, kaavaratkaisu ohjaa ottamaan huomioon Natura-alueiden perustana olevat suojeluarvot alueen jatkosuunnittelussa luonnonsuojelulaisella edellyttämällä tavalla, eikä kaavan voida katsoa olevan lainvastainen valituksessa tarkoitetulla tavalla luontoarvojen vaalimisen tai luonnonsuojelulain vastainen." Väite on paitsi sekava myös virheellinen ja riittämättömästi perusteltu, ainakin mikäli väitteessä tavoiteltu tarkoitus on sama kuin kyläyhdistyksen tulkinta siitä. Ei ole riittävä, että suojelu- ja suunnittelumääräyksillä turvattaisiin suojeluarvoja, vaan on turvattava suojeluarvot. Kaavamääräysten asettaminen ei turvaa kyseisiä luonnonarvoja riittävästi, etenkin kun ilmenee, että valvontaviranomaisen käsitys ensisijaisena suojellun luonnonarvon suojelun riittävästä tasosta ja toteuttamistavasta sekä luontotyyppikäsitteestä on virheellinen (ks. liite). Kainuun ELY-keskuksen kaava- ja valitusasiassa antamia lausuntoja ja niiden perusteella valituksenalaisessa päätöksessä esitettyjä arvioita tulee tämä ottaa huomioon.

Kyläyhdistys on kiinnittänyt valitusasiassa aiemmin huomiota lähinnä meluun tarkastellessaan Natura-alueille kohdistuvia päästöjä. Muutkin päästöt saattavat olla merkittävästi kyseisiä luonnonarvoja heikentäviä. Yhden tai useamman tykistö patterin ampuessa Ukonahon tuliasema-alueelta leveimmillään noin yhden kilometrin levyisenä rintamana leviävät etenkin yhteislaukauksesta aiheutuvat kaasut ja hiukkaset vallitsevan lounaisen tuulensuunnan johdosta useimmiten Hevoshuuhdinpuro ja Honkivaaran Natura-alueelle ilmeisen sankkana ja laajana pilvenä. Muilla Natura-alueilla, mukaanlukien Pellinkankaalla, saattaa näiden päästöjen vaikutus olla hieman vähäisempi, mutta se voi silti olla merkittävästi luonnonarvoja heikentävä. Kainuun 1. vaihemaakuntakaava ei perustu vähäisiinkään näistä vaikutuksista tehtyihin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Kainuun 1. vaihemaakuntakaavassa esitetyn melualuemerkinnän lainmukaisuutta arvioitaessa on välttämätöntä tarkastella kaikille Vuosangan seudun Natura-alueille kohdistuvia meluvaikutuksia, myös valtioneuvoston 29.4.2009 antamassa

päätöksessä YM3/5222/2007 vahvistetulla EAH-alueella syntyviin ja aiheutuviin. Kainuun 1. vaihemaakuntakaava ja valituksenalainen päätös perustuvat Natura 2000 -alueille kohdistuvien meluvaikutusten osalta virheellisesti parhaimmillaankin vain muutosten tarkasteluun ja niihinkin riittämättömästi. Valituksen liitteenä 26 olevassa Pellinkankaan "Natura-tarvearvioinnissa" esitetään: "Kaavan toteutumisen myötä Pellinkankaalle kohdistuva melu- ja värinähaitta ei olennaisesti muutu nykyisestä." Muiden ampumatoiminnasta Natura-alueille aiheutuvien päästöjen vaikutuksiin ei tehdyissä tutkimuksissa tai selvityksissä ole kiinnitetty lainkaan huomiota. Tämä ilmenee mainitusta liitteestä 26 ja Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksesta (s. 62-78), joka ohessa liitteenä.

Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry

Eeva Kyllönen
puheenjohtaja

Timo Niskanen
varapuheenjohtaja

Vesa-Pekka Pääkkönen

— Attachments: —

Yhdistys-Saastamoinen-KAIELY_sahkopostivaihtoa.pdf	50,0 KB
Kainuu_Vaihemaakuntakaavaselostus_190312.pdf	3,1 MB